

De vrijwillige overgave van de Heer Jezus in de dood

Het was de laatste nacht van het leven van de Heer Jezus op aarde. De Heer zat met Zijn discipelen aan de paasmaaltijd. De verschrikkingen van Gethsémané en Golgotha stonden Hem voor de geest. De smarten van de dood die Hij zou moeten smaken, ontroerden Hem. De macht van de duisternis, die zich op de meest verschrikkelijke wijze zou openbaren, drukte als een zware last op Hem. Maar in deze ogenblikken ontroerde Hij in de geest, ook over de trouweloosheid van één van degenen die zoveel jaren met Hem had rondgewandeld, die zoveel liefde van Hem genoten, zoveel bewijzen van vertrouwen van Hem ontvangen had, en die nu de hiel tegen Hem had opgeheven (Joh. 13:18).

De discipelen wisten niet wie Judas was. Hij had nooit aan-lei-ding gegeven tot wantrouwen. Niemand had er iets van gemerkt dat hij een dief was en uit de beurs nam die hem door de Heer was toevertrouwd. Geen van hen had enig vermoeden van de boze raadslagen van zijn hart. Zelfs toen de Heer Jezus hem als Zijn verrader had aangewezen, begrepen zij er niets van. Zij meenden dat Judas, weggaande, iets kopen moest voor het feest of dat hij iets aan de armen moest geven.

Maar de Heer wist alles. Hij kende de plannen van Judas. Hij had hem met de farizeeën en schriftgeleerden zien onder-handelen. Hij wist dat de duivel het in zijn hart gegeven had om zijn Meester in de handen van Zijn vijanden over te leveren. Zou Hij hem openbaar maken? Nee, Hij deed het niet.

Wij kunnen ons gemakkelijk voorstellen wat er gebeurd zou zijn als Hij dat wel gedaan had. De vurige Petrus, die in de hof het oor van de dienstknecht van de hogepriester afsloeg, zou hem zeker, als hij had geweten dat Judas zijn geliefde Meester wilde verraden, onschadelijk gemaakt hebben. Maar de Heer zwijgt, en in plaats van Judas openbaar te maken, wast Hij hem, evenals Zijn andere discipelen, de voeten. Welk een liefde! Wie is aan de Heer Jezus gelijk? Waar Hij Zijn discipel moet overgeven aan de macht van de duivel, daar probeert Hij toch nog voor het laatst zijn hart te treffen en hem zo mogelijk van zijn boze daad terug te houden.

Maar hoe boos is de mens en tot welke verschrikkelijke daden is hij in staat, wanneer hij zich aan de invloed van de duivel overgeeft! Judas was niet opeens, maar langzamerhand geworden wat hij nu was. Van een gierige dief, van een dief een verrader van zijn Meester en van een verrader een zelfmoordenaar. Hoe ontzettend! Laten wij ervoor waken de eerste stap op de boze weg te zetten! Hebt u al aan de zonde gehoor gegeven, keer terug, verootmoedig u, belijd uw zonde, opdat er niets ergers gebeurt. Op een hellend vlak kan niemand blijven staan. Ga eraf en u bent gered.

Aandoenlijk en aangrijpend is het toneel dat Johannes ons van die laatste paasmaaltijd schildert. Eerst de voetwassing, daarna de ernstige en liefelijke vermaningen van de Heer Jezus aan Zijn discipelen en ten slotte de aankondiging van het verraad van Judas. Dit gebeurde op zo'n wijze dat alleen de verrader het begreep. 'Toen Jezus dit gezegd had, werd Hij ontroerd in de geest en Hij betuigde en zei: Voorwaar, voorwaar, ik zeg u, dat een van u Mij zal overleveren' (Joh. 13:21).

Verbaasd kijken de discipelen elkaar aan omdat ze niet wisten over wie Hij sprak. Petrus wenkt de discipel die in de schoot van de Heer Jezus aanlag, om de Meester te vragen wie het toch zijn mocht over wie Hij sprak. Johannes vraagt aan de Heer Jezus op angstige toon: 'Heer, wie is het?' Waarop de Heer antwoordde: 'Hij is het, aan wie ik de bete, als ik ze ingedoopt heb, geven zal' (Joh. 13:26). Zo was de verrader aangewezen.

Uit het vervolg blijkt dat geen van de discipelen de bedoeling van de woorden van de Heer heeft begrepen. Maar Judas begreep die natuurlijk wel. Hij wist wat hij van plan was te doen; hij wist nu ook dat de Heer zijn plan kende. Wat doet hij? Verschrikkelijk! Hij neemt de bete van het paaslam, ingedoopt in de bittere saus, uit de hand van de Heer Jezus aan. De geldzucht had hem geheel in haar macht en maakte hem voor elk beter gevoel ontoegankelijk. Toen was alles beslist. Geen terugkeer was meer mogelijk. 'En na de bete, toen voer de satan in hem' (Joh. 13:27). Van dat ogenblik af was hij geheel en al onder de macht van satan en werd door deze voortgedreven op de weg van het eeuwig verderf.

Wat doet de Heer Jezus? Hij had maar één woord hoeven te spreken en de discipelen zouden Judas onschadelijk gemaakt hebben. Maar Hij spreekt dit woord niet, Hij laat Judas begaan. Het was in Zijn macht om Judas tegen te houden, maar Hij maakte geen gebruik van deze macht. Integendeel, Hij zegt tot Judas: 'Wat gij doet, doe het spoedig'. Hij zendt hem dus heen om het werk van de duisternis te verrichten. Hij geeft Zich vrijwillig over om in de handen van Zijn vijanden overgeleverd en door hen omgebracht te worden.

Wat een ogenblik! Had de Heer Zich niet overgegeven, dan zou God niet verheerlijkt en dan zouden wij niet verlost zijn geworden. Maar hoe verschrikkelijk het ook voor Hem was, Hij geeft Zich over in het volle bewustzijn van al de vreselijke gevolgen van deze overgave in lijden en dood. Onuitsprekelijke liefde en oneindige genade vervulden Zijn ziel en stelden Hem in staat om de drinkbeker te ledigen die de Vader Hem te drinken gaf.

Judas gaat heen. 'Nadat hij dan de bete genomen had, ging hij terstond naar buiten' (Joh. 13:30). 'En het was nacht', zo voegt de Evangelist er zo merkwaardig aan toe. Ja, het was het uur en de macht van de duisternis die over Judas, over de Joden en over de hele wereld gekomen was. De Verlosser van de wereld zou door Joden en heidenen verworpen en aan het kruis genageld worden.

Maar was het daarbuiten nacht, in de paaszaal was het licht. Toen Judas uitgegaan was, zei de Heer Jezus: 'Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt en God is in Hem verheerlijkt. Als God in Hem verheerlijkt is, zal God Hem ook in Zichzelf verheerlijken en Hij zal Hem terstond verheerlijken' (Joh. 13:31-32). De Zoon des mensen had Zich volkomen overgegeven. Hij had het werktuig van satan heengezonden om het werk van de duisternis te volbrengen. Alles was beslist. Aan terugtreden viel niet meer te denken. De heerlijke gevolgen van deze vrijwillige overgave in de dood stonden onze Heiland voor ogen en vervulden Hem met onuitsprekelijke vreugde.

En wij, wat zullen wij doen? Aanbiddend buigen wij ons neer. Als wij in Hem geloven, Die Zichzelf voor ons overgaf, hebben wij door Zijn dood het eeuwige leven, en verheugen wij ons in de vergeving van onze zonden en in de gemeenschap van die God, Die voor de zondaren een verterend vuur is.

H.C. Voorhoeve